

CASP2022

Skoordynowane działania w zakresie
bezpieczeństwa produktów

Adaptory
podróżne

Sprawozdanie
końcowe

Spis treści

Spis treści	2
Lista skrótów	2
Streszczenie	3
Część 1	
1. Przegląd działalności	4
1.1. Organy nadzoru rynku uczestniczące w projekcie	4
1.2. Zakres przedmiotu badań i kryteria testowania	4
1.2.1. Zakres przedmiotu badań	4
1.2.2. Kryteria testowania	5
2. Pobieranie próbek i badania	5
2.1. Dystrybucja i kanały pobierania próbek	5
2.2. Proces badań	6
3. Wyniki badań	6
3.1. Przegląd wyników badań i głównych ustaleń	6
3.2. Wyniki według poszczególnych klauzul	7
3.3. Wyniki testów wg typu produktu	7
3.4. Wnioski z wyników badań	8
4. Oceny ryzyka i środki	9
4.1. Wyniki oceny ryzyka	9
4.2. Środki naprawcze	9
5. Wnioski i zalecenia	10
5.1. Wnioski	10
5.2. Zalecenia dla zainteresowanych stron	10
Część 2	
1. Czym jest CASP?	12
Zadania i obowiązki	
2. Plan pracy dla działań poświęconych pojedynczym produktom	13
3. Narzędzia i procesy dla działań poświęconych pojedynczym produktom	14

Lista skrótów

SKRÓT	OPIS
CASP	Skoordynowane działania w zakresie bezpieczeństwa produktów
DG JUST	Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów Komisji Europejskiej
DPPP	Działanie poświęcone pojedynczemu produktowi
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
GPSD	Dyrektywa w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (General Product Safety Directive) (2001/95/WE)
IEC	Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna
KE	Komisja Europejska
LVD	Dyrektywa niskonapięciowa (2014/35/UE)
ONR	Organ nadzoru rynku
RAG	Narzędzie do oceny ryzyka
RAPEX	System szybkiej wymiany informacji
UE	Unia Europejska
Wytyczne „RAPEX”	Decyzja (UE) nr 2019/417

Streszczenie

Przedmiot działania

Projekty realizowane w ramach skoordynowanych działań w zakresie bezpieczeństwa produktów (CASP) umożliwiają wszystkim organom nadzoru rynku (ONR) z krajów Unii Europejskiej (UE) / Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) współpracę w celu zwiększenia bezpieczeństwa produktów wprowadzanych na jednolity rynek europejski. Niniejsze działanie koncentrowało się na adapterach podróżnych. Próbkę produktów zostały pobrane i przetestowane zgodnie ze wspólnie uzgodnionymi kryteriami w europejskim laboratorium wybranym przez uczestniczące organy nadzoru rynku.

Zakres przedmiotu badań

Produkty te były **prostymi i uniwersalnymi adapterami podróżnymi**.

Główne kryteria testowania

Plan badania obejmował wybrane klauzule z normy IEC 60884-2-5:2017 Wtyczki i gniazda do użytku domowego i podobnego – Część 2-5: Szczególne wymagania dotyczące adapterów (zawierające załącznik AA Adaptery podróżne). Norma jest stosowana wraz z IEC 60884-1:2002, poprawką 1:2006 i poprawką 2:2013 Wtyczki i gniazda do użytku domowego i podobnego – Część 1: Wymagania ogólne.

Wyniki

- Spośród 73 adapterów podróżnych 58 nie spełniało co najmniej jednego z wymagań planu badania.
- Wszystkie adaptery podróżne okazały się odporne na nadmierne ciepło i ogień, co oznacza znaczną poprawę w stosunku do poprzednich projektów CASP dotyczących urządzeń elektrycznych.
- Badania etykiet pod kątem ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji przeprowadzone przez ONR wykazały, że 62 z 73 próbek nie spełniały wymogów określonych w planie badania. Adaptery podróżne są przeznaczone wyłącznie do tymczasowego użytku i ważne jest, aby konsumenci otrzymali wszystkie informacje potrzebne im do zrozumienia, jak korzystać z nich w bezpieczny sposób.

Kluczowe zalecenia

Konsumenci

- Kupuj wyłącznie za pośrednictwem zaufanych kanałów sprzedaży detalicznej.
- Uważnie czytaj i przestrzegaj ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji.
- Nie przeciążaj adapterów.
- Sprawdź, czy zasilanie sieciowe jest odpowiednie dla urządzenia.
- Adaptery podróżne są przeznaczone wyłącznie do tymczasowego użytku w podróży.

Podmioty gospodarcze

- Podejmij kroki w celu sprawdzenia, czy produkty zostały odpowiednio przetestowane.
- Dowiedz się, kto jest dostawcą.
- Zwróć uwagę na kompletność i dokładność ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji.

Organy nadzoru rynku

- Adaptery podróżne powinny znajdować się pod odpowiednim nadzorem: urządzenia elektryczne zostały przetestowane w ramach różnych projektów CASP¹, a wyniki pokazują, że duża liczba próbek nie spełniała wymagań określonych w planach badań.
- Wizualne sprawdzenie ostrzeżeń, oznaczeń i wymogów dotyczących instrukcji może być pierwszą wskazówką dotyczącą jakości produktu.

Wnioski

Wyniki testów pokazały, że 79 % testowanych próbek nie spełniło co najmniej jednego z wymagań przeprowadzonych testów elektrycznych i mechanicznych oraz wykazały co najmniej jedną niezgodność związaną z ostrzeżeniami, oznaczeniami i instrukcjami.

W ramach kampanii testowej wykryto szereg niezgodności, które zwiększają ryzyko porażenia prądem, w tym: brak lub nieskuteczne przestony bezpieczeństwa; narażenie na kontakt ze stykami fazowymi; nieodpowiednie uziemienie.

ONR wydały sześć powiadomień Safety Gate w oparciu o wyniki tego DPPP (siedem powiadomień nadal oczekuje na rozpatrzenie). Środki podjęte w odniesieniu do produktów, które nie spełniały wymogów, obejmowały nakaz wycofania od użytkowników końcowych (12 produktów), wycofanie ze sprzedaży (2 produkty), a w przypadku pięciu produktów ONR nałożyły obowiązek wstrzymania sprzedaży.

¹ Baterie zostały przetestowane w ramach projektu CASP 2019: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspBatteries>;
Ładowarki zostały przetestowane w ramach projektu CASP 2019: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspChargers>;
Kable zostały przetestowane w ramach projektu CASP 2020: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp2020Cables>.

1. Przegląd działalności

1.1. Organy nadzoru rynku uczestniczące w projekcie

W sumie 10 organów nadzoru rynku z ośmiu państw członkowskich UE uczestniczyło w działaniu poświęconemu pojedynczemu produktowi, tj. adapterom podróżnym.

Tabela 1 – Wykaz uczestniczących ONR

KRAJ	ONR
Cypr	Służba Ochrony Konsumentów, Ministerstwo Energii, Handlu i Przemysłu
	Departament Usług Elektrycznych i Mechanicznych, Ministerstwo Transportu, Komunikacji i Robót Publicznych
Finlandia	Fińska Agencja ds. Bezpieczeństwa i Chemikaliów (Tukes)
Francja	Dyrekcja Generalna ds. Cei i Podatków Pośrednich
Niemcy	Samorząd miasta Düsseldorf
	Samorząd miasta Kolonii
Irlandia	Komisja Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Malta	Maltański Urząd ds. Konkurencji i Konsumentów
Polska	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Szwecja	Szwedzka Krajowa Rada Bezpieczeństwa Elektrycznego

1.2. Zakres przedmiotu badań i kryteria testowania

1.2.1. Zakres przedmiotu badań

ONR zgodziły się ograniczyć zakres produktów do prostych i uniwersalnych adapterów podróżnych. Prosty adapter podróżny obejmuje tylko określony obszar i jest zwykle mniejszy. Z definicji składa się tylko z wtyczki przystosowanej do standardu jednego kraju i gniazda wtyczkowego przystosowanego do standardu innego kraju. „Wielokrotne”, „złożone” lub „uniwersalne” adaptery podróżne, składające

się z jednego lub więcej gniazd wtyczkowych, które można połączyć z innymi wtyczkami za pomocą przełącznika elektromechanicznego, często umożliwiają korzystanie z adaptera w wielu, a czasem nawet we wszystkich krajach na świecie. Uniwersalny adapter podróżny jest zwykle większy od jego prostego odpowiednika.

1.2.2. Kryteria testowania

Biorąc pod uwagę fakt, że obecnie nie istnieje zharmonizowana norma regulująca w sposób szczegółowy te produkty, ONR i ekspert techniczny zgodzili się uwzględnić w planie badania wymagania normy IEC 60884-2-5:2017 Wtyczki i gniazda wtyczkowe do użytku domowego i podobnego – Część 2-5: Szczególne wymagania dotyczące adapterów (zawierające załącznik AA Adaptery podróżne). Niniejsza norma jest stosowana wraz z IEC 60884-1:2002, poprawką 1:2006 i poprawką 2:2013 Wtyczki i gniazda do użytku domowego

i podobnego – Część 1: Wymagania ogólne Pobrane do badań produkty zostały przetestowane pod kątem wybranych klauzul wymienionych w Tabeli 2.

Oprócz testów laboratoryjnych, ONR sprawdziły również dołączone ostrzeżenia, oznaczenia i instrukcje w swoich ich językach narodowych. Ekspert techniczny przygotował listę kontrolną zawierającą główne wymagania, aby zapewnić dodatkowe wytyczne organom nadzoru rynku.

Tabela 2 – Plan badania

KLAUZULA	WYMÓG
6	Oceny
7	Klasyfikacja
8	Oznaczenie
9	Sprawdzanie wymiarów
10	Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym
11	Uziemienie
14	Budowa adapterów
17	Odporność izolacji i wytrzymałość elektryczna
18	Działanie styków uziemiających
22	Siła potrzebna do wyjęcia wtyczki
24	Wytrzymałość mechaniczna
25	Odporność na ciepło
28	Odporność na nadmierne ciepło, ogień i prądy pełzające (testy odporności na prądy pełzające nie zostały przeprowadzone w ramach CASP2022)

Norma IEC 60884-2-5:2017 Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego – Część 2-5: Szczególne wymagania dotyczące adapterów

2. Pobieranie próbek i badania

2.1. Dystrybucja i kanały pobierania próbek

Dobór próby został przeprowadzony na podstawie wstępnej selekcji przez każdy z organów nadzoru rynku, zgodnie ze specyfiką każdego rynku. Łącznie 73 próbki zostały pobrane

przez ONR i wysłane do laboratorium w celu przeprowadzenia testów. Probki były zbierane zarówno w internecie (16 %), jak i w sklepach stacjonarnych (84 %).

Tabela 3 – Liczba próbek pobranych przez uczestniczące organy nadzoru rynku

KRAJ	ONR	PROSTY ADAPTER PODRÓŻNY	UNIWERSALNY ADAPTER PODRÓŻNY
Cypr	Służba Ochrony Konsumentów, Ministerstwo Energii, Handlu i Przemysłu	4	3
	Departament Usług Elektrycznych i Mechanicznych, Ministerstwo Transportu, Komunikacji i Robót	1	7
Finlandia	Fińska Agencja ds. Bezpieczeństwa i Chemikaliów (Tukes)	3	4
Francja	Dyrekcja Generalna ds. Cel i Podatków Pośrednich	2	0
Irlandia	Komisja Ochrony Konkurencji i Konsumentów	4	6
Malta	Maltański Urząd ds. Konkurencji i Konsumentów	4	5
Niemcy	Samorząd miasta Düsseldorf	1	2
	Samorząd miasta Kolonii	3	2
Polska	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	8	4
Szwecja	Szwedzka Krajowa Rada Bezpieczeństwa Elektrycznego	7	3
ŁĄCZNIE		37	36

2.2. Proces badań

Laboratorium badawcze dla tego działania zostało wybrane w drodze postępowania przetargowego, ogłoszonego w maju 2022 roku. Specyfikacje przetargowe zostały wysłane do 54 laboratoriów w UE/EKG, które zostały zidentyfikowane zgodnie ze strategią zaangażowania laboratoriów zespołu projektowego. Każde laboratorium zostało poproszone o złożenie oferty zawierającej elementy wymienione w dokumencie przetargowym, takie jak szczegółowe informacje na temat cen oraz dodatkowe dokumenty dostarczające dowody certyfikacji, odpowiednie doświadczenie ekspertów i raporty z testów. Cztery laboratoria złożyły ofertę w wyznaczonym terminie. W oparciu o kompletność i konkurencyjność oferty, trzy laboratoria zostały wstępnie wybrane i zaproszone na rozmowę w celu dalszego omówienia

ich oferty. Podczas spotkania roboczego organom nadzoru rynku zostały przedstawione analizy porównawcze jakości technicznej i aspektów finansowych ofert otrzymanych od laboratoriów. ONR wybrały laboratorium, które uzyskało najwyższą liczbę punktów końcowych na podstawie jakości i konkurencyjności finansowej oferty.

Po wybraniu laboratorium ONR miały 2 miesiące na pobranie próbek i przesłanie ich do laboratorium. Proces pobierania próbek został rozszerzony, aby umożliwić ONR pobranie próbek dodatkowych produktów. Badania rozpoczęto bez opóźnień i zakończono 12 grudnia 2022 roku. Spotkanie laboratoryjne odbyło się w dniach 24 i 25 stycznia 2023 roku.

Rysunek 1 – Oś czasu procesu pobierania i badania próbek

3. Wyniki badań

3.1. Przegląd wyników badań i głównych ustaleń

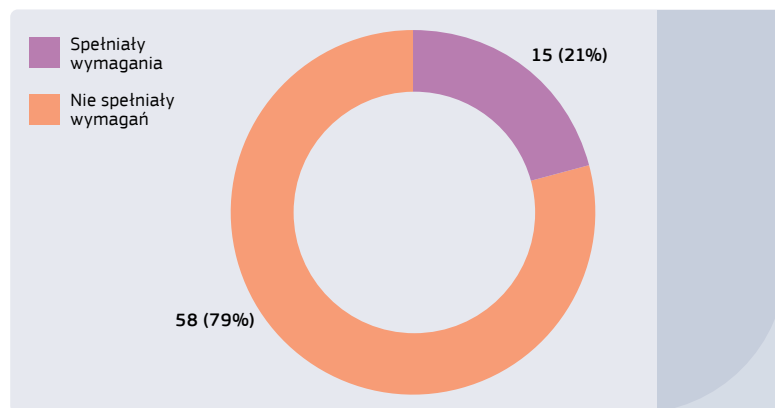
Łącznie 15 z 73 próbek przetestowanych przez laboratorium spełniło wszystkie wymagania określone w ostatecznym planie badania, jak pokazano na *Rysunku 2*.

Większość próbek (84 %) została zakupiona w sklepach stacjonarnych. Nie było większych różnic w wynikach testów w zależności od kanału sprzedaży detalicznej: 83 % próbek zebranych w sklepach internetowych i 79 % próbek pobranych w sklepach stacjonarnych nie spełniało wymagań planu badania.

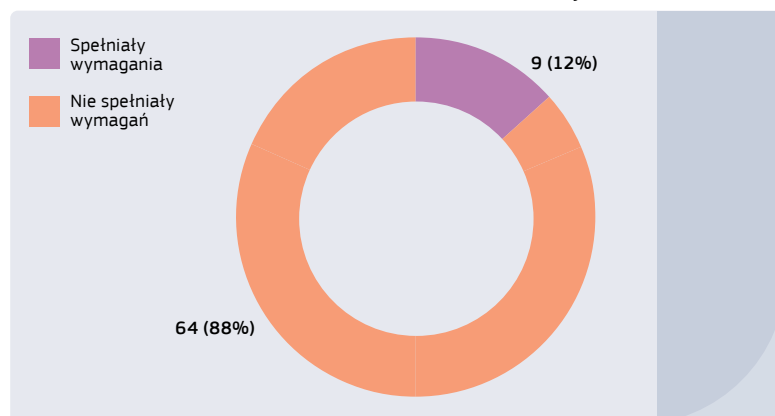
Organy nadzoru rynku przeprowadziły kontrole ostrzeżeń, oznakowań i instrukcji w swoich językach narodowych. Z 73 próbek, 62 nie spełniały wymagań. Do najczęstszych niezgodności należały: brak ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji w języku urzędowym; brak pojedynczego punktu kontaktowego; brak numeru typu, partii lub serii lub inne wprowadzające w błąd oznaczenia.

Biorąc pod uwagę zarówno badania przeprowadzone przez laboratorium, jak i kontrole ostrzeżeń, oznakowań i instrukcji przeprowadzone przez organy nadzoru rynku, łącznie 64 próbek nie spełniło przynajmniej jednego z wymagań.

Rysunek 2 – Ogólne wyniki testu (z wyłączeniem ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji) (N=73)

Rysunek 3 – Ogólne wyniki testu (w tym ostrzeżenia, oznaczenia i instrukcje) (N=73)

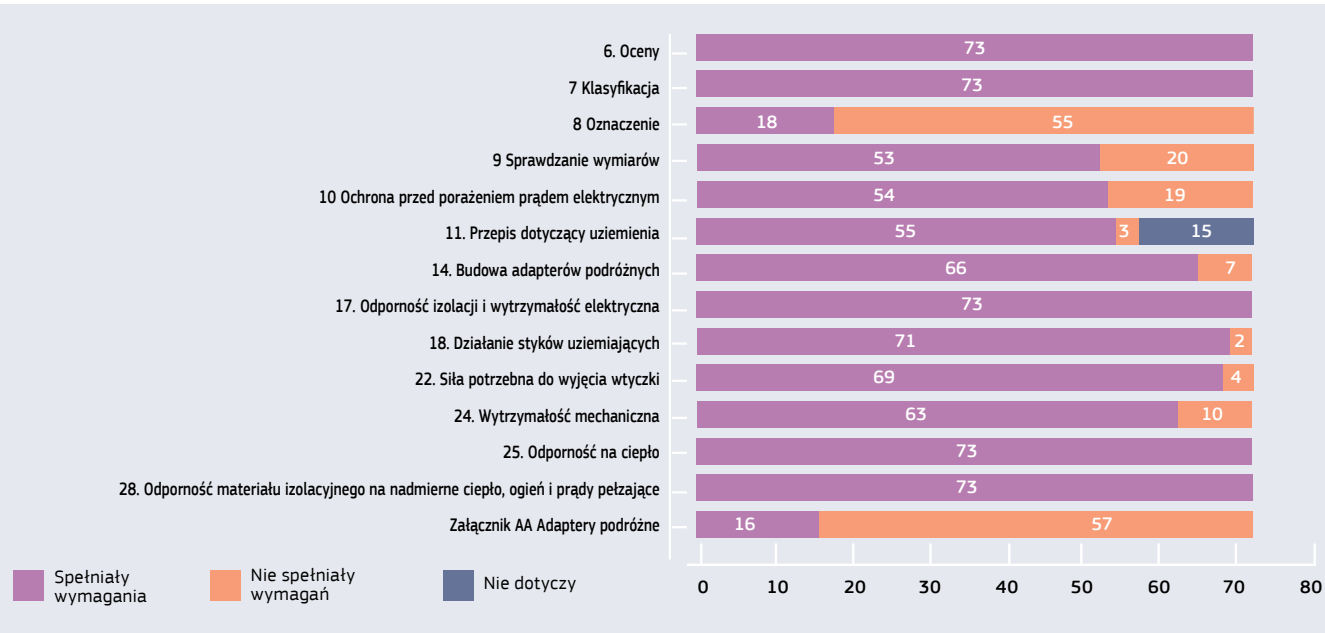
3.2. Wyniki według poszczególnych klauzul

Patrząc na wyniki według poszczególnych klauzul normy IEC 60884-2-5:2017, szczególnie duża liczba próbek niespełniających wymagań była związana z niezgodnością z zapisami klauzuli 8 (Oznaczenie), a także klauzuli 9 (Sprawdzanie wymiarów) i klauzuli 10 (Ochrona przed porażeniem prądem

elektrycznym). W sumie 57 z 73 adapterów podrózných nie spełniało wymogów załącznika AA Adaptery podrózne.

Rysunek 4 przedstawia bardziej szczegółowy przegląd wyników testów w podziale na klauzule.

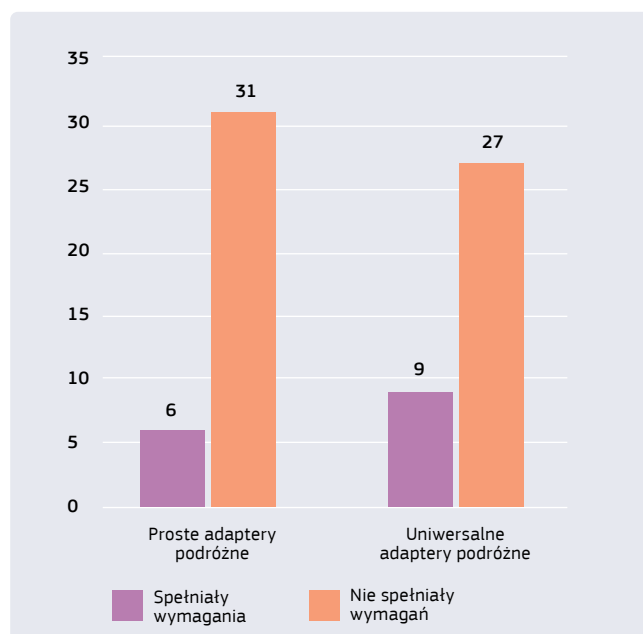
Rysunek 4 – Wyniki testów według klauzuli (N=73)

3.3. Wyniki testów wg typu produktu

Typem produktu z największą liczbą próbek, które nie spełniały wymagań, były proste adaptery podrózne. W sumie 84 % prostych adapterów podrózných i 75 % uniwersalnych adapterów podrózných nie spełniło co najmniej jednego z wymagań planu badania.

Rysunek 5 – Wyniki testów w podziale na kategorie produktów (N=73)

3.4. Wnioski z wyników badań

Testy elektryczne i mechaniczne

Wyniki testów wykazały, że 58 z 73 przebadanych próbek nie spełniało wymagań co najmniej jednej klauzuli odpowiedniej normy bezpieczeństwa. Ogólnie rzecz biorąc, jest to wysoki wskaźnik niezgodności, przy czym wiele z nich może stanowić poważne ryzyko dla konsumentów. Zdecydowana większość próbek, które nie spełniały wymagań, posiadała wady konstrukcyjne. Do najpoważniejszych wykrytych problemów należą:

- a) **Łatwy dostęp do styków fazowych wtyczki.** Dotknięcie styków fazowych w adapterze podróżnym wiąże się z ryzykiem porażenia użytkownika prądem. Styki fazowe są tą częścią wtyczki, która przewodzi prąd elektryczny, i zwykle są wykonane z metalu. Gdy adapter podróżny jest podłączony do gniazda zasilania, styki te są podłączone do zasilania elektrycznego. Styki powinny być całkowicie zamknięte we wtyczce, tak aby użytkownik nie mógł ich dotknąć, gdy wtyczka jest używana. Jeśli jednak w projekcie lub konstrukcji adaptera podróżnego występuje wada, styki mogą nie być w pełni zamknięte.
- b) **Nieskuteczna lub brakująca przesłona bezpieczeństwa.** Oznacza to, że styki w gniazdku nie są odpowiednio zabezpieczone, przez co konsumenci, a zwłaszcza dzieci, mogą bez trudu włożyć metalowy przedmiot do gniazdka, ryzykując dotknięcie części pod napięciem i porażenie prądem.
- c) **Przegrzanie wnętrza adaptera.** W niektórych produktach styki gniazda były tak skonstruowane, że bardzo luźno chwytają wtyczkę urządzenia, co powodowało ryzyko przegrzania wnętrza adaptera. W przypadku przegrzania izolacja z tworzywa sztucznego może ulec stopieniu, umożliwiając odstonięcie znajdujących się w niej części elektrycznych pod napięciem.

- d) **Nieodpowiednie uziemienie.** W niektórych produktach stwierdzono brak uziemienia, choć przeznaczone były do typów wtyczek, których używa się wyłącznie z urządzeniami wymagającymi uziemienia. Uziemienie jest jednym ze sposobów zapewnienia dodatkowej ochrony, jeśli urządzenie podłączone do adaptera ulegnie awarii elektrycznej. Inne produkty wydawały się zapewniać uziemienie, ale testy wykazały wady w obwodach uziemiających.

Jednym z pozytywnych ustaleń było to, że testy mające na celu wykrycie materiałów łatwopalnych wykazały, że **żadne plastikowe części w żadnej z próbek nie były łatwopalne.** Ten konkretny aspekt stanowi znaczną poprawę w porównaniu do innych tanich produktów testowanych wcześniej w ramach projektów CASP (takich jak kable i ładowarki).

Ostrzeżenia, oznaczenia i instrukcje

Organy nadzoru rynku przeprowadziły kontrole ostrzeżeń, oznakowań i instrukcji w swoich językach narodowych. Kontrole wykazały, że 85 % próbek nie spełniało wymagań. Do najczęstszych niezgodności należały: brak ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji w języku urzędowym; brak pojedynczego punktu kontaktowego; brak typu, partii lub numeru seryjnego.

Adaptery podróżne są przeznaczone wyłącznie do tymczasowego użytku i ważne jest, aby konsumenci otrzymali wszystkie informacje potrzebne im do zrozumienia, jak korzystać z nich w bezpieczny sposób. Konsumenci powinni być ostrzeżeni, gdy adapter umożliwia podłączenie urządzenia zaprojektowanego do korzystania z jednego standardu napięcia sieciowego do gniazda, w którym płynie prąd o napięciu zgodnym z innym standardem, lecz nie konwertuje on napięcia. Choć żaden z testowanych adapterów podróżnych nie został zaprojektowany do celów konwersji napięcia, nie każdy posiadał wymagane ostrzeżenie.

Ponadto niektóre produkty nie posiadały żadnych informacji dotyczących producenta lub importera. Brakujące informacje tego rodzaju utrudniają ONR podejmowanie działań. Na przykład, jeśli wydane zostanie powiadomienie o wycofaniu produktu z rynku, konsumenci powinni dokładnie wiedzieć, o który produkt chodzi.

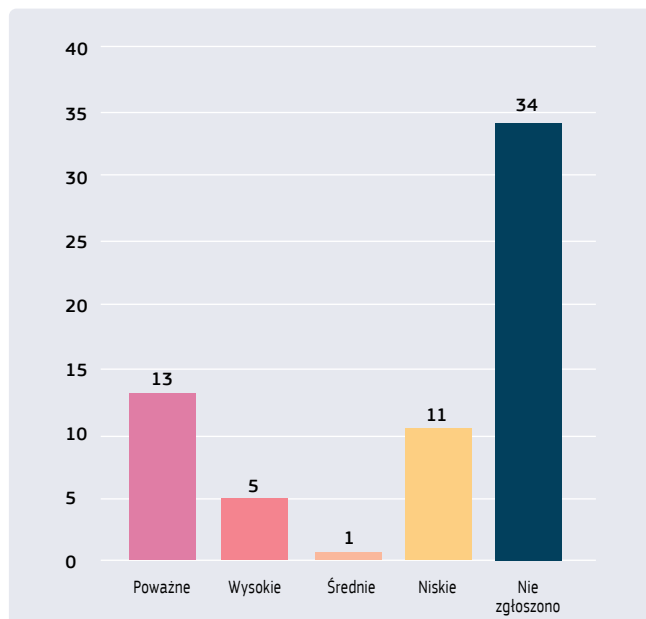
4. Oceny ryzyka i środki

4.1. Wyniki oceny ryzyka

Uniwersalne adaptery podróżne mogą być wprowadzane na rynek tylko wtedy, gdy spełniają wymogi bezpieczeństwa określone w dyrektywie niskonapięciowej (LVD)². Proste adaptery muszą spełniać wymagania dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (GPSD)^{3,4}. Przy ocenie, czy produkt stwarza zagrożenie, stosowane podejście musi opierać się na decyzji (UE) 2019/417 (Wytyczne „RAPEX”⁵). Do opracowania ocen ryzyka państwa członkowskie wykorzystują narzędzie do oceny ryzyka (RAG⁶) zarządzane przez Komisję Europejską (KE).

Rysunek 6 przedstawia poziomy ryzyka (w oparciu o ocenę ryzyka przeprowadzoną przez ONR) próbek, które nie spełniły wymagań.

Rysunek 6 – Przegląd poziomów ryzyka próbek które nie spełniły wymagań (N=64)

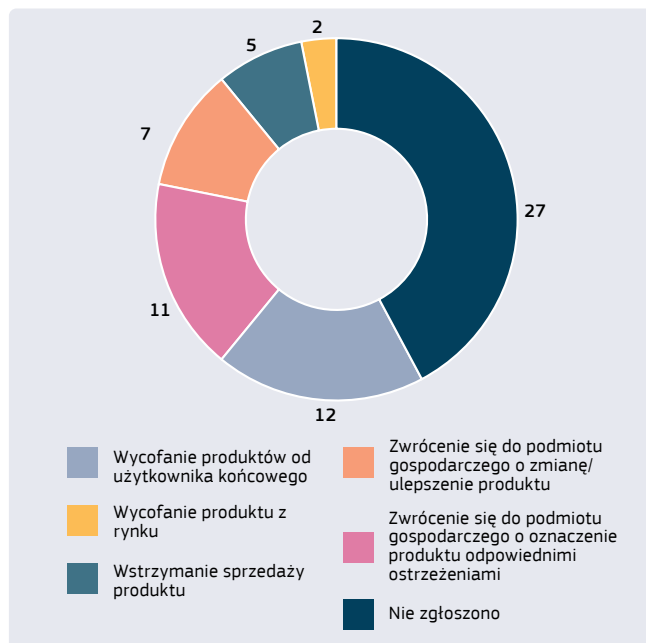
4.2. Środki naprawcze

Na podstawie wyników testów i przeprowadzonych ocen ryzyka ONR decydują, jakie środki naprawcze należy podjąć w odniesieniu do produktów, które nie są zgodne z prawodawstwem UE lub obowiązującymi normami, aby powstrzymać wprowadzanie niebezpiecznych produktów na jednolity rynek. Rysunek 7 przedstawia działania naprawcze podjęte w odniesieniu do produktów, które nie spełniły wymagań testowych.

Ponadto w przypadku stwierdzenia poważnego zagrożenia ONR są prawnie zobowiązane do dokonania zgłoszenia w Safety Gate (zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (2001/95/WE)). Wytyczne „RAPEX”⁷ zalecają również składanie powiadomień o środkach podjętych wobec produktów stwarzających zagrożenie mniejsze niż poważne.

W następstwie działań zainicjowanych przez wspólną kampanię testową, do 14 kwietnia 2023 roku sześć produktów zostało objętych powiadomieniami Safety Gate, a powiadomienia dotyczące siedmiu produktów oczekują na rozpatrzenie.

Rysunek 7 – Środki przyjęte dla próbek, które nie spełniły wymagań (N=64)

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32014L0035>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32001L0095%0D>

⁴ Rozporządzenie (UE) 2023/988 w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym 23 maja 2023 r.:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L._2023.135.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A135%3ATOC

Wchodzi ono w życie 12 czerwca 2023 r. i jest stosowane od 13 grudnia 2024 r.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/LSU/?uri=CELEX:32019D0417>

⁶ RAG ECL V10 (europa.eu)

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=LEGISUM%3A4390682>

5. Wnioski i zalecenia

5.1. Wnioski

Ogólnie rzecz biorąc, wynik tego DPPP wykazał wysoki wskaźnik niezgodności: 79 % pobranych do badań adapterów podróżnych nie spełniało co najmniej jednego z wymagań określonych w planie badania. Kampania testowa wykryła szeroki zakres niezgodności, które zwiększają ryzyko porażenia prądem, w tym: brak lub nieskuteczna przesłona bezpieczeństwa, narażenie na kontakt ze stykami fazowymi, nieodpowiednie uziemienie.

Wszystkie próbki spełniły wymagania klauzuli 28 (Odporność na nadmierne ciepło i ogień), ponieważ żadna z plastikowych części w żadnej z próbek nie była łatwopalna. Jest to pozytywna zmiana w porównaniu do wyników poprzednich projektów CASP koncentrujących się na urządzeniach elektrycznych (CASP2019 na ładowarkach⁸ i CASP2020 na kablach⁹).

Ponadto kontrole przeprowadzone przez organy nadzoru rynku w zakresie ostrzeżeń, oznakowań i instrukcji w językach narodowych wykazały, że 85 % produktów nie spełniało wymogów. Jest to ważny element profilu ryzyka każdego produktu, ponieważ instrukcje te dostarczają konsumentom kluczowych informacji na temat bezpiecznego korzystania z adapterów podróżnych.

Wszystkie próbki, które nie spełniły wymagań testów elektrycznych i mechanicznych, miały co najmniej jeden problem związany z ostrzeżeniami, oznaczeniami i instrukcjami.

ONR wydały sześć powiadomień Safety Gate w oparciu o wyniki tego DPPP (siedem powiadomień nadal oczekuje na rozpatrzenie) i zwróciły się do podmiotów gospodarczych o wycofanie produktów z rynku, wycofanie ich od użytkowników końcowych lub zaprzestanie sprzedaży, gdy produkty zostały ocenione jako stwarzające poważne, wysokie lub średnie ryzyko.

5.2. Zalecenia dla zainteresowanych stron

Poniższe zalecenia są efektem badań i dyskusji prowadzonych przez przedstawicieli organów nadzoru rynku w trakcie projektu.

Konsumenci

Adaptery podróżne należy kupować wyłącznie od zaufanych sprzedawców detalicznych.

Należy uważnie **przeczytać i przestrzegać ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji.**

W przypadku zakupu w Europie należy sprawdzić, czy adapter podróżny jest opatrzony **nazwą i adresem stacjonarnym osoby prawnej mającej siedzibę w Unii Europejskiej**. W przypadku problemów z bezpieczeństwem lub usterki adaptera podróżnego, osoba prawna mająca siedzibę w Unii Europejskiej może zostać pociągnięta do odpowiedzialności i można się z nią skontaktować w celu uzyskania niezbędnego wsparcia i pomocy.

Należy upewnić się, że adapter jest **prawidłowo podłączony do gniazdka ściennego, a urządzenie jest prawidłowo podłączone do adaptera.**

Adaptery podróżne są przeznaczone wyłącznie do użytku tymczasowego.

Nie wolno **przeciążać adapterów** i należy upewnić się, że **zasilanie sieciowe pasuje do urządzenia.**

Unikać używania uszkodzonych adapterów podróżnych.

Organy europejskie i krajowe

Należy kontynuować nadzór nad adapterami podróżnymi.

Zarówno niniejsze działanie, jak i poprzednie projekty CASP, zwracają uwagę na długą historię niezgodności tego typu produktów z obowiązującymi klauzulami. Należy zachęcać ONR uczestniczące w projekcie CASP do rozpowszechniania wyników tego DPPP w celu maksymalizacji wpływu i zasięgu projektu oraz zwiększenia bezpieczeństwa konsumentów w UE/EKG.

Należy zapoznać się z wymaganiami dotyczącymi ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji oraz przeprowadzić wstępne kontrole.

Wszystkie adaptery podróżne muszą być opatrzone etykietą z prawidłową nazwą i adresem pocztowym europejskiego punktu kontaktowego oraz odpowiednimi informacjami umożliwiającymi identyfikację, aby pomóc w wycofaniu niebezpiecznych adapterów podróżnych (strona internetowa nie jest wystarczającą jako adres punktu kontaktowego).

Wiele wymagań może być sprawdzonych przez same władze bez angażowania laboratorium (np. oznaczenia/instrukcje, nieosłonięte styki, brak przesłony bezpieczeństwa, wstawienie pojedynczego bieguny).

⁸ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/caspChargers>

⁹ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp2020Cables>

Podmioty gospodarcze

Należy zapoznać się z obowiązującymi przepisami i podjąć kroki w celu sprawdzenia, czy produkty zostały odpowiednio przetestowane. Należy podjąć wszelkie niezbędne środki ostrożności, aby zapewnić pełną zgodność produktów z wymogami dyrektywy niskonapięciowej (2014/35/UE), dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (2001/95/UE) i obowiązujących norm. Wszystkie podmioty muszą rozumieć swoją rolę w łańcuchu dostaw i wypełniać swoje obowiązki w zakresie bezpieczeństwa produktów, które sprzedają na rynku.

Dowiedz się, kto jest dostawcą produktu. Weryfikuj i uwierzytelniaj tożsamość dostawców, z którymi masz do czynienia.

Zrozumienie znaczenia ostrzeżeń, oznaczeń i instrukcji. Istnieje szczególne ryzyko związane z niewystarczającymi ostrzeżeniami, oznaczeniami i instrukcjami, ponieważ nieprawidłowe użycie produktu elektrycznego może prowadzić do obrażeń.

Organizacje normalizacyjne

Uczynienie wymogów dotyczących adapterów podróżnych bardziej przyjaznymi dla konsumentów. Nie ma wymogu, który zapewniałby, że konsument otrzyma informację o tym, że adapter nie zapewnia uziemienia, gdy podłączone jest do niego urządzenie klasy I. Tam, gdzie wymagania konstrukcyjne nie mogą temu zapobiec (np. w przypadku wtyczek BS 1363), powinien istnieć wymóg zapewniający dołączenie odpowiedniego ostrzeżenia.

Standardy powinny zawierać wymóg czytelności. Normy zezwalają na oznaczanie produktów metodą tłoczenia, ale brak kontrastujących kolorów często utrudnia odczytanie takiego oznaczenia. Ponadto są to małe produkty, a dostępna przestrzeń jest ograniczona, w związku z czym tekst może być bardzo mały i trudny do odczytania.

Wyjaśnienie zakresu i wymagań dotyczących portu USB i uziemienia w adapterach podróżnych. Standard adaptera zabrania stosowania symbolu klasy II, ale norma EN 62368 wymaga go w przypadku produktów USB klasy II.

1. Czym jest CASP?

Skoordynowane działania w zakresie bezpieczeństwa produktów (CASP) umożliwiają organom nadzoru rynku z krajów Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego współpracę i wzmacnianie bezpieczeństwa produktów wprowadzanych na jednolity rynek.

CASP 2022 obejmuje sześć działań poświęconych pojedynczym produktom oraz cztery działania horyzontalne.

Działania poświęcone pojedynczym produktom testują różne rodzaje produktów, które mogą stanowić zagrożenie dla konsumentów. Produkty są wybierane i pozyskiwane przez zaangażowane organy nadzoru rynku i badane zgodnie z wspólnie uzgodnionym planem badań.

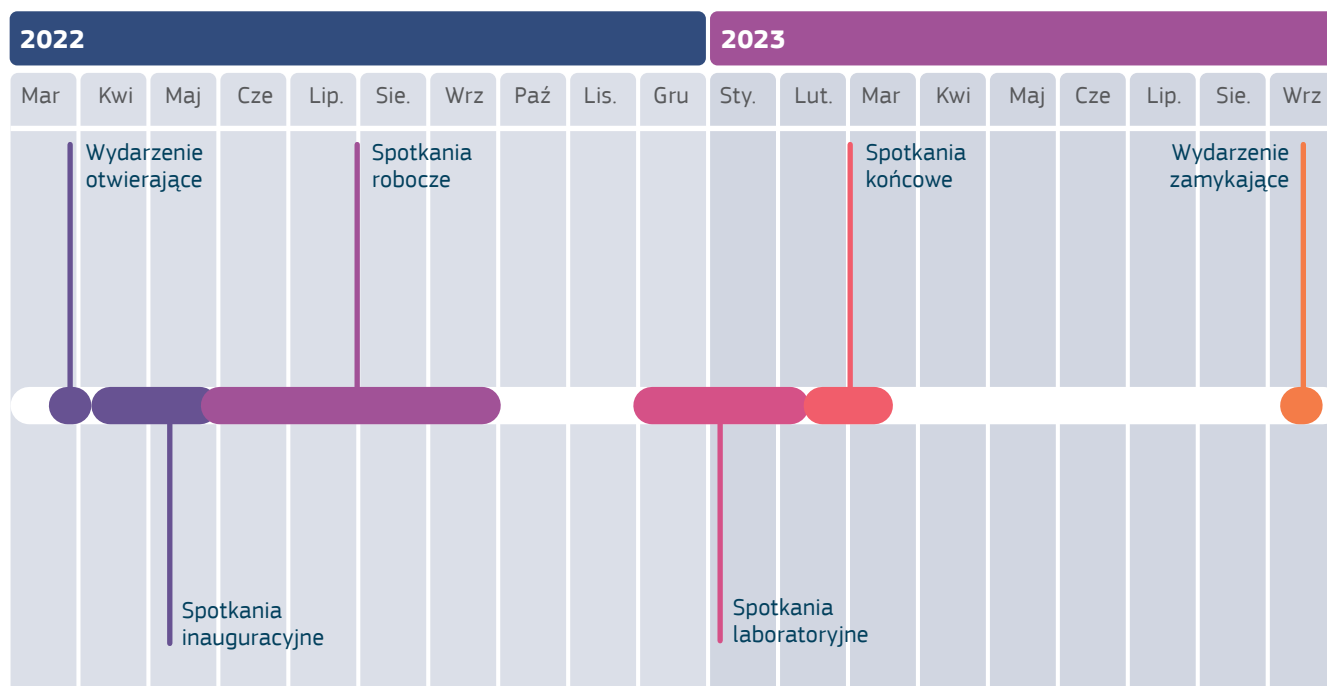
Działania horyzontalne stanowią forum dla organów nadzoru rynku do wymiany pomysłów i najlepszych praktyk. Pod kierunkiem eksperta technicznego opracowują one wspólne podejścia, procedury i praktyczne narzędzia nadzoru rynku.

Zadania i obowiązki

2. Plan pracy dla działań poświęconych pojedynczym produktom

Ciągła komunikacja wewnętrzna za pośrednictwem platformy Wiki Confluence

ROZPOCZĘCIE	POBIERANIE PRÓBEK I BADANIA	PRZEKAZYWANIE SPRAWOZDAŃ	KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA
Badania wtórne	Proces przetargowy z udziałem laboratoriów	Ocena ryzyka	Opracowanie zestawu narzędzi komunikacyjnych
Wywiady pozwalające ustalić zakres	Wybór i zakontraktowanie laboratorium	Koordinacja środków przyjętych przez organy nadzoru rynku	Opracowanie komunikatów
Wstępny plan badań i pobierania próbek	Pobieranie próbek i transport	Sporządzanie sprawozdań końcowych	Rozpoczęcie kampanii komunikacyjnej
Mapowanie laboratoryjne	Proces testowania i raporty z testów	Utylizacja lub zwrot próbek do organów nadzoru rynku	Ocena wpływu

3. Narzędzia i procesy dla działań poświęconych pojedynczym produktom

0

Proces realizowany przed CASP

DG JUST przeprowadza procedurę ustalania priorytetów w celu wybrania kategorii produktów. Sześć kategorii produktów CASP 2022 zostało wybranych przez uczestniczące organy nadzoru rynku w drodze konsultacji zorganizowanych przez DG JUST.

1

Walidacja planów badań i pobierania próbek

Eksperti techniczni przygotowują plany w oparciu o informacje zwrotne od organów nadzoru rynku i dostępny budżet. Wersje robocze są prezentowane podczas spotkania inauguracyjnego, a następnie dopracowywane i zatwierdzane przez organy nadzoru rynku za pośrednictwem Wiki.

2

Wybór laboratorium

Zespół wykonawcy wskazuje potencjalne laboratoria i kontaktuje się z nimi w celu otrzymania wyceny i zebrania innych informacji. Po zakończeniu spotkania inauguracyjnego rozpoczyna się proces przetargowy, a oferty poddawane są ocenie. Podczas spotkań roboczych uczestniczące organy nadzoru rynku podejmują decyzję o wyborze laboratorium.

3

Pobieranie i transport próbek

Organ nadzoru rynku zbiera odpowiednie próbki ze swoich rynków krajowych i rejestruje je w pliku kodyfikacyjnym. Po przeprowadzeniu wstępnych kontroli organ nadzoru rynku wysyła próbki do laboratorium.

4

Testowanie i przekazywanie sprawozdań z badań

Laboratorium testuje próbki zgodnie z ustalonym planem badań i przysyła raporty z badań na Wiki. Organ nadzoru rynku w razie potrzeby prosi o wyjaśnienia i zatwierdza sprawozdania.

5

Ocena ryzyka

Ekspert techniczny i organ nadzoru rynku opracowują scenariusze na podstawie wybranych próbek podczas spotkania laboratoryjnego i analizują ryzyka. Organ nadzoru rynku przeprowadza oceny ryzyka dla wszystkich próbek, które nie spełniają wymogów prawnych.

6

Przesyłanie scenariuszy do Narzędzia do Oceny Ryzyka

Scenariusze opracowane w ramach projektu są przysyłane do Narzędzia do Oceny Ryzyka.

7

Środki przyjęte przez organ nadzoru rynku

Organ nadzoru rynku podejmuje odpowiednie środki w stosunku do danych produktów i zgłasza je do systemu Safety Gate.

8

Komunikacja zewnętrzna

Działania w zakresie komunikacji zewnętrznej rozpoczynają się podczas wydarzenia zamykającego. Następnie prowadzona jest 2-3 tygodniowa ogólnoeuropejska kampania informacyjna.

Narzędzia

Dla każdego działania poświęconego pojedynczemu produktowi i projektu CASP 2022 jako całości przygotowywane są **klipy audiowizualne** skierowane do konsumentów i opinii publicznej. Dla całego projektu CASP 2022 i dla każdego działania poświęconego pojedynczemu produktowi opracowywane są **infografiki** skierowane do podmiotów gospodarczych. Dla każdego działania oraz dla projektu CASP 2022 sporządzane są **sprawozdania końcowe**. Są one tłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE, a także na język norweski i islandzki.

Kanały

Materiały komunikacyjne są rozpowszechniane za pomocą następujących kanałów:

- [Strona internetowa KE – CASP](#)
- Krajowe kanały komunikacyjne organów nadzoru rynku
- Odpowiednia prasa i inne zainteresowane strony

KOMISJA EUROPEJSKA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z ponownego wykorzystania niniejszej publikacji.

© Unia Europejska, 2023.

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów zgodnie z decyzją Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

W przypadku wykorzystania lub powielania elementów, które nie są własnością Unii Europejskiej, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od właściwych podmiotów prawa autorskiego.

Informacje o Unii Europejskiej są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu Europa:
https://european-union.europa.eu/index_pl

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Luxembourg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej

PDF ISBN 978-92-68-03736-2 doi:10.2838/98151 DS-03-23-174-PL-N